

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה - כמה ולמה?

The List of Emigres – How Many? And To What End?

לע"נ מ"א מורת' מרים בת יצחק ורקה ז"ל – ט' בטבת

(1) בראשית מו

- (ח) ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה יעקב ובניו בכר יעקב ראובן: 1
 (ט) ובני ראובן חנוך ופלוא וחצרן וברמי: 4
 (י) ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין ויצחר ושואל בן-הכנענית: 16
 (יא) ובני לוי גרשון קהת ומרדי: 13
 (יב) ובני יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח וימת ער ואונן בארץ כנען ויהיו בני-פרץ חצרן וחמול: 15
 (יג) ובני יששכר תולע ופודה ויוב ושמרון: 4
 (יד) ובני זבולן סרד ואלון ויחלאל: 3
 (טו) אלה בני לאה אשר ילדה ליעקב בפדן ארם ואת דינה בתו כל-נפש בניו ובנותיו שלשים ושלש: 1

The text lists a total of 33 for לאה – but the total seems to be 32 – or is it 34?

Who are בניו? If it is just דינה, then it should read בתו

- (טז) ובני גד צפיון וחגי שוני ואצבן ערי וארודי ואראלי: 17
 (יז) ובני אשר ימנה וישור ובריעה ושרח אחתם ובני בריעה חבר ומלביאל: 5
 (יח) אלה בני זלפה אשר-נתן לבן ללאה בתו ותלד את-אלה ליעקב שש עשרה נפש:

The total here adds up – to 16 – but why are two of אשר's grandchildren included?

And how is it possible that of the 53 or 55 2nd grandchildren, only one is a girl?

- (יט) בני רחל אשת יעקב יוסף ובנימן: 2
 (כ) וילד ליוסף בארץ מצרים אשר ילדה-לו אסנת בת-פוטו פרע פתן אן את-מנשה ואת-אפרים: 2
 (כא) ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אחי וראש מפים וחפים וארד: 10
 (כב) אלה בני רחל אשר ילד ליעקב כל-נפש ארבעה עשר:

Why is רחל mentioned twice – at the beginning of this section and at the end?

Why is אסנת mentioned when none of the other wives are?

- (כג) ובני-דן חשי: 11
 (כד) ובני נפתלי יחצאל וגוני ויער ושלם: 4
 (כה) אלה בני בלהה אשר-נתן לבן לרחל בתו ותלד את-אלה ליעקב כל-נפש שבעה:

Why is דן's one son introduced as בני דן?

Note the symmetry of the numbers – L:32(?) → Z:16; R:14 → B:7

(כו) כל-הנפש הבאה ליעקב מצרימה יצאי ירכו מלבד נשי בני-יעקב כל-נפש ששים ושיש:

(כז) ובני יוסף אשר-ילד-לו במצרים נפש שנים כל-הנפש לבית-יעקב הבאה מצרימה שבעים:

Why the recount – and why mention that there were "only" 66 who came down, plus יוסף's sons who are another two?

In other words, we've already got the numbers – why modify the list to exclude בני יוסף and then add them in to get 70.

And how did we get to 70?

(2) בראשית מו

(ה) וַיִּקַּם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיִּשְׂאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת טַטְפָם וְאֶת נְשֵׂיהֶם בַּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר-שָׁלַח פָּרְעֹה לְשִׂאת אֹתוֹ:
 (ו) וַיִּקְחוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם וְאֶת-רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבִיאוּ מִצְרַיִמָה יַעֲקֹב וְכָל-זָרְעוֹ אֹתוֹ: (ז) בָּנָיו וּבָנֵי בָנָיו אֹתוֹ בְּנֹתָיו
 וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל-זָרְעוֹ הֵבִיֵּא אֹתוֹ מִצְרַיִמָה:

Yaakov took his entire family - sons, grandsons, daughters and granddaughters

(3) בראשית לז:לה

וַיִּקְמוּ כָל-בָּנָיו וְכָל-בְּנֹתָיו לְנַחֲמֹו וַיִּמְאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי-אֵרֶד אֶל-בְּנֵי אָבִי שְׂאֵלָה וַיַּבֵּךְ אֹתוֹ אָבִיו:

Who are "all of his daughters"?

(4) שמות א

(א) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָה אֶת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ: (ב) רְאוּבֵן שָׁמְעוֹן לֵוִי וַיהוּדָה: (ג) יִשָּׁשׁכָר זְבוּלֹן וּבְנֵימֵן:
 (ד) דָּן וְנַפְתָּלִי גָד וְאָשֶׁר: (ה) וַיְהִי כָל-נַפְשׁ יִצְחָק יֶדְךָ יַעֲקֹב שְׁבַע עִים נַפְשׁ וַיִּזְסַף הָיָה בְּמִצְרַיִם:

(5) דברים י:כב

בְּשִׁבְעִים נִפְשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִמָה וְעַתָּה שְׁמֶיךָ ה' אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב:

(6) דברים לב

(ז) זָכַר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹר-דֹר שְׂאֵל אֲבִיךָ וַיִּגְדֶּךָ וַיִּזְנֶךָ וַיֹּאמְרוּ לְךָ: (ח) בְּהַנְחֵל עֲלוֹיִן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב גְּבֻלַת
 עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: (ט) כִּי חֶלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ:

The "number of Bnei Yisrael" is associated with the postdiluvian division of the world

(7) רשב"ם בראשית מו:ח, כו

(ח) יַעֲקֹב וּבְנָיו - יַעֲקֹב מַחֲשֹׁבֵן שְׁבַע עִים נַפְשׁ כְּמוֹ שְׁמוּכִיחַ לִפְנֵינוּ לִפִּי הַפֶּשֶׁט כֹּל נַפְשׁ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו שֶׁל יַעֲקֹב וְלֹא הֵכֵל שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ עִים יַעֲקֹב.
 וּרְבוּתֵנוּ פִּירוּשׁ זֶה יוֹכֵד שְׁנוּלְדָה בֵּין הַחוּמוֹת:
 (כו) יוֹצֵאֵי יְדִיכוּ הַבָּאִים מִצְרַיִמָה כֹּל נַפְשׁ שְׁשִׁים וּשְׁשׁ - כִּי יַעֲקֹב שְׁהוּא מַחֲשֹׁבֵן שֶׁל שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ אֵינוֹ בְּכָלל יוֹצֵאֵי יְדִיכוּ, כִּי יוֹצֵאֵי יְדִיכוּ לֹא
 הֵיוּ כִּי אִם שְׁשִׁים וְתִשְׁעִי. וְכִי אָמַר מֹשֶׁה בְּשִׁבְעִים נַפְשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִמָה, שִׁיעֲקֹב וּבְנָיו הֵיוּ שְׁבַע עִים:

(8) אבן עזרא בראשית מו:כג

(כג) וּבְנֵי דָן חָשִׁים יִתְכֵן שְׁהִי שְׁנַיִם, וּמֵת אֶחָד מֵהֶם, וְלֹא הִזְכִּירוּ הַכְּתוּב, אוֹ כֵן דֶּרֶךְ הַלְשׁוֹן. יֵשׁ אֹמֵר, כִּי מִסְפַּר שְׁבַע עִים בַּעֲבוּר שְׁהוּא סֶךְ חֲשֹׁבוֹן,
 כִּי שְׁשִׁים וְתִשְׁעִי הִי'. וְזֶה הַמְפָרֵשׁ טַעַם, בַּעֲבוּר שְׁמִצְאָנוּ כֹּל נַפְשׁ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ וְהֵם שְׁלֹשִׁים וְשִׁתַּיִם. וּבִדְרַשׁ כִּי יוֹכֵד נֹלְדָה בֵּין
 הַחוּמוֹת, גַּם זֶה תִּמְנָה, לִמָּה לֹא הִזְכִּיר הַכְּתוּב הַפְּלֵא שְׁנַעֲשָׂה עִמָּה שְׁהוּלִידָה מִשֶׁה וְהִיא בֵּת ק"ל שְׁנָה? וְלִמָּה הִזְכִּיר דְּבַר שְׁרָה שְׁהִיתָה בֵּת
 תִּשְׁעִים? וְלֹא דִי לִנּוּ זֶה הַצֶּעֶר, עַד שֶׁעָשׂוּ פִּיטְנִים פִּיטְנִים בְּיוֹם שְׁמַחַת תּוֹרָה, "יוֹכֵד אֲמִי אַחֲרֵי הַתְּנַחְמִי וְהִיא בֵּת ר"נ שְׁנָה", וְכִי אַחִיָּה חִי
 כֵּךְ וְכֵךְ שְׁנַיִם. דֶּרֶךְ אֲגָדָה אוֹ דְּבָרֵי יַחִיד, וְהַנְכוּן בַּעֲיֵנִי שִׁיעֲקֹב בַּחֲשֹׁבוֹן וּמִמֵּנוּ יַחַל, כִּאִילוֹ אָמַר כֹּל נַפְשׁ בְּנָיו וּבְנוֹתָיו עִם נַפְשׁוֹ שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ,
 וְהִרְאִיָּה ע"ז שְׁאֵמַר בַּחֲחֵלָה יַעֲקֹב וּבְנָיו. וְאִם יִטְעַן טוֹעֵן וַיֹּאמֶר, כִּי הִנֵּה כְּתוּב וְהִיא כֹּל נַפְשׁ יוֹצֵאֵי יְדִיךָ יַעֲקֹב שְׁבַע עִים נַפְשׁ, דַּע כִּי הַכְּתוּב לֹא חֲשַׁשׁ
 לְהוֹצִיא אֶחָד מִשְׁבַּע עִים, כֹּאשֶׁר אָמַר אֲשֶׁר יֵלֵד לוֹ בְּפֶדֶן אָרֶם, וְלֹא נֹלְדַת לוֹ בְּנִימִין שֵׁם. כִּי גַם בְּזוֹ הַפְּרִשָׁה שְׁנַיִם עִידִים. הָאֶחָד שְׁאֵמַר וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָה יַעֲקֹב וּבְנָיו, וְהִנֵּה הַזְכִּיר כִּי יַעֲקֹב מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי לֹא הֵלֶךְ הַכְּתוּב כִּי אִם אַחֲרֵי הַרְבֵּוּ. וְהַעֲדָה הַשְּׁנִי כֹּל הַנַּפְשׁ לְבֵית יַעֲקֹב
 הַבָּאָה מִצְרַיִמָה שְׁבַע עִים, וּמִנְשָׁה וְאֶפְרַיִם לֹא בָּאוּ אֶל מִצְרַיִם, כִּי שֵׁם ה' וְשֵׁם נֹלְדוֹ, וְכְתוּב אַחֲרָיו, בְּשִׁבְעִים נַפְשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִמָה, וְאֵלֶּה
 שְׁנֵיהֶם לֹא יָרְדוּ, ג"כ זֶה הַכְּתוּב לַעֲד כִּי יַעֲקֹב נִכְנַס בַּחֲשֹׁבוֹן, כִּי נַפְשׁ יֵשׁ לוֹ וְהוּא הָעִיקָר:

These "Pashtanim" read Yaakov as being the missing unit from the 70

(9) בראשית רבה (תיאודור-אלבק) פרשת ויגש פרשה צד

כֹּל הַנַּפְשׁ הַבָּאָה וְגוֹמ' וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר יוֹלְד לוֹ וְגוֹמ' ר' לוי בְּשֵׁם ר' שְׁמוּאֵל בְּרַחֲמֵי רֵאִיתָה מִימֵיךְ אָדָם נוֹתֵן לְחִבְרוֹ שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ כּוֹסוֹת, וְחוּזֵר
 וְנוֹתֵן לוֹ אֶף שְׁלֹשָׁה, וְהוּא מוֹנֵה אוֹתָם שְׁבַע עִים, אֲלֵא זֶה יוֹכֵד שְׁהַשְׁלִימָה מִנִּינֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, ר' לוי בְּשֵׁם ר' שְׁמוּאֵל בְּרַחֲמֵי אָמַר
 יוֹכֵד עֵיבוּרָה בְּאֶרֶץ כְּנַעַן וְלִידְתָּה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִיא הוּא דְכַתִּיב וְשֵׁם אֲשֶׁת עֲמֹרָם יוֹכֵד [בֵּת לוי אֲשֶׁר יֵלְדָה אֹתָהּ לְלֵוִי בְּמִצְרַיִם] עַל פִּילֵי שְׁלִמְצַרִים
 נֹלְדָה, ר' לוי בְּשֵׁם ר' שְׁמוּאֵל בְּרַחֲמֵי לְמוֹד הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהִיּוֹת מוֹנֵה אֶת הַשְּׁבַט הַזֶּה עַד שְׁהוּא בְּמַעֵי אִמוֹ הִיא הוּא דְכַתִּיב לִידְוֹתוֹן
 בְּנֵי יְדוֹתוֹן גְּדֻלְהוֹ וְצִירֵי וַיִּשְׁעִיחוּ חֲשִׁבִיהוּ וּמִתִּיהוּ [שְׁשָׁה] חֲמִשָּׁה בְּפֶרֶט וּבְכֻלְלָן שְׁשָׁה, אֲלֵא אֶף שְׁמַעֵי מִנְאוֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שְׁהוּא בְּמַעֵי
 אִמוֹ... וְשׁ אֹמְרִים יַעֲקֹב הַשְּׁלִים עִמָּהֶם אֶת הַמְּנִיין, אָמַר ר' יִצְחָק מִשֶׁל לְשׁוֹנֵי לְגִיוֹנוֹת שֶׁל מֶלֶךְ דִּיקוּמִנִיָּא וְאִגּוֹסְטִינָא בְּשַׁעָה שְׁהַמֶּלֶךְ נִמְנָה
 עִם אִילוֹ נִמְצָאוּ שְׁלֵמִים, וּבְשַׁעָה שְׁהַמֶּלֶךְ עוֹד נִמְנָה עִם אִילוֹ נִמְצָאוּ שְׁלֵמִים, וְשׁ אֹמְרֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשְּׁלִים עִמָּהֶם אֶת הַמְּנִין, וְשׁ
 אֹמְרִים חוֹשִׁים בֵּן דָּן הַשְּׁלִים עִמָּהֶם אֶת הַמְּנִין, בְּתוֹרַתוֹ שֶׁל ר' מֵאִיר מִצְאוֹ כְּתוּב [וּבְנֵי דָן חָשִׁים] וּבֵן דָּן חוֹשִׁים,